

Jak je to s úniky závadných látek (haváriemi) na území Prahy

Za havárii je podle znění vodního zákona považována událost, v jejímž důsledku může dojít k ohrožení nebo zhoršení jakosti povrchových nebo podzemních vod. Obvykle se jedná o úniky závadných látek, které způsobí znečištění vodních toků, rybníků, kanalizace, podzemní vody či zeminy, nebo mohou tyto recipienty ohrozit. Příčinou znečištění jsou zejména dopravní nehody, závady na motorových vozidlech a provozních mechanismech, úniky ropných látek při stavebních pracích, úniky závadných látek z přepravních obalů, úniky závadných látek z nelegálních skládek, úniky ropných látek při jejich krádežích z provozních nádrží automobilů, úniky závadných látek do vodních toků z lodí nebo z dešťových stok. Dalšími možnostmi vzniku kontaminace jsou průmyslové havárie, závady na zařízeních nebo skladovacích nádržích či neodborná manipulace se závadnými látkami.

Vybrané havárie z poslední doby:

16. 10. 2014 – Praha 4 – Podolí

V bazénu podolského přístavu došlo k samovolnému potopení kotvícího plavidla. Při události došlo k úniku směsi motorové nafty a oleje v množství prvních desítek litrů do prostoru přístavu. Uniklé ropné látky vytvořily na hladině přístavu souvislý film. Hasičský záchranný sbor hl.m. Prahy ohraničil místo úniku kontaminantu sorpčními nornými stěnami a odborně způsobilá firma zajistila odstranění plovoucího znečištění z hladiny. Úhyn ryb nebyl zaznamenán.

11. 10. 2014 – Praha 5 – Slivenec

V prostoru pole nedaleko ulic Ke Smíchovu a Alabastrová byla nalezena opuštěná ocelová nádrž o objemu 2 m³, z níž uniklo do nebezpečného terénu cca 1000 litrů motorového oleje. Odstraněním nádrže z lokality a odtěžením cca 6 tun kontaminované zeminy bylo zajištěno, že nedošlo ke znečištění podzemních vod. Původce havárie nebyl zjištěn.

1. 9. 2014 - Praha 9 – Vysočany

V bývalém areálu Železničního stavitelství byla zjištěna přítomnost obalů s obsahem směsí ropných látek v množství větším než 500 litrů. Obaly, které vykazovaly známky poškození, byly umístěny na nezabezpečené ploše a byly vystaveny povětrnostním vlivům. V důsledku toho unikly závadné látky na panelovou plochu, odkud odtékaly do okolního terénu. Obaly se závadnými látkami byly předány k odborné likvidaci, zpevněná plocha byla vyčištěna a kontaminovaná zemina byla po odtěžení odvezena ke k dekontaminaci. Včasným zásahem bylo docíleno ochrany jakosti podzemní vody před znečištěním. Původce znečištění nebyl zjištěn.

19. 5. 2014 - Praha 4 – Michle

Při odbočování kamionu z ulice Chodovská došlo k proražení palivové nádrže o obrubník a k následnému úniku 120 litrů motorové nafty do dešťové kanalizace. Dešťová kanalizace je zaústěna z levého břehu do vodního toku Botič. Na trase dešťové kanalizace je v místě křížení se železniční tratí vybudována shybka. Uniklá motorová nafta byla zadržena v objektu shybky, odkud byla před dešťovou událostí včas odčerpána a tím bylo zabráněno vyplavení ropných látek do vodního toku.

23. 3. 2014 – Praha 1 – Dvořákovo nábřeží

V důsledku střetu minibusu s úvazným prvkem pro lodě došlo k úniku ropných látek na dlážděný povrch náplavky. Ropné látky byly deštěm vymývány a transportovány do vodního toku Vltava. Odbor životního prostředí Magistrátu hl.m. Prahy proto zajistil vyčištění znečištěné náplavky. K úhynu ryb v důsledku události nedošlo.

18. 2. 2014 – Smíchovský přístav

Hladina přístavního bazénu podél levého břehu byla znečištěna takřka v celé délce od kotviště hausbótů až po vyústění do průtočného ramene Vltavy u severního cípu ostrova Císařská louka. Za původ znečištění byly při místním šetření zjištěny poškozené sudy, které sloužily jako plováky k nadlehčení zakotvených hausbótů. V lokalitě byly osazeny sorpční norné stěny a na základě uložených opatření byly poškozené ocelové sudy vyměněny za čisté plastové. Úhyn ryb nebyl zaznamenán.

4. 1. 2014 – Praha 5 – Radotín ulice Na Cikánci

V ranních hodinách došlo na zledovatělé vozovce ke srážce osobního automobilu a autobusu. Obě vozidla sjela z vozovky do koryta Radotínského potoka a v důsledku jejich poškození do potoka a do svahu mezi vodním tokem a komunikací unikly provozní kapaliny ropného původu. Při prvotním zásahu Hasičského záchranného sboru byly na hladinu potoka osazeny norné stěny a za pomoci těžké techniky byla vyproštěna obě havarovaná vozidla. Vodoprávní úřad zabezpečil likvidaci škodlivých následků havárie prostřednictvím

odborně a technicky způsobilé osoby. Únik byl sanován a vodní tok byl uveden do původního stavu během několika dnů. K úhynu ryb v důsledku havárie nedošlo.

Řízení prací při likvidaci havárie / kompetence

Řízení prací při likvidaci havárie přísluší vodoprávnímu úřadu. Na území hlavního města Prahy je tato působnost svěřena odboru životního prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, jehož pracovníci zajišťují nepřetržitou pohotovostní službu. Řešení havarijních situací je koordinováno společně s Operačním střediskem Krizového štábu hlavního města Prahy a se složkami Integrovaného záchranného systému. Zpravidla po vzniku havárie provádí prvotní zásah směřující k odstranění příčin Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy. Následně vodoprávní úřad přebírá řízení prací a zabezpečí odstranění škodlivých následků havárie. Při tom spolupracuje s Policií ČR, Městskou policií hl. m. Prahy, Českou inspekcí životního prostředí (ČIŽP), Povodím Vltavy s. p., Povodím Labe, s. p. (správci povodí a některých vodních toků), Lesy hl. m. Prahy (provozovatel drobných vodních toků), provozovatelem stokových sítí – společností Pražské vodovody a kanalizace, a.s. a Státní plavební správou. Při vlastním zajištění zneškodnění havárie je pak nutností spolupráce se společnostmi odborně a technicky způsobilými k provedení sanačních prací.

Povinnosti při havárii

Ten, kdo způsobí nebo zjistí havárii je dle ust. § 41 odst. 2 vodního zákona povinen o této skutečnosti neprodleně informovat Hasičský záchranný sbor, Policii ČR nebo správce povodí. Původce havárie musí zároveň činit kroky k odstranění příčin havárie.

Ohlašování havárií / co může udělat občan

V případě zjištění události, při níž došlo ke znečištění vod nebo k ohrožení jejich jakosti, která je považována za havárii, je třeba neprodleně kontaktovat Hasičský záchranný sbor nebo Policii ČR. K tomu lze využít linky tísňového volání 150 a 158. V případě potřeby je k dispozici havarijní telefon odboru životního prostředí Magistrátu hl. m. Prahy tel: 603 504 621.

Prevence – havarijní plánování, kontrola skladů, vodoprávní dozory

Vodní zákon upravuje povinnosti uživatelů závadných látek s cílem snížit rizika ohrožení vod těmito látkami a předcházet haváriím. Mezi tyto povinnosti patří pravidelná kontrola skladů závadných látek, kontrola funkce zařízení k prevenci úniků, provádění zkoušek těsnosti nádrží a dodržování dalších zásad bránících úniku závadných látek. Dalším preventivním opatřením je zpracování havarijního plánu, tedy dokumentu, který obsahuje soubor opatření uplatňovaných v případě vzniku havárie. Na dodržování povinností uživatelů závadných látek dohlíží systematicky vodoprávní úřad v rámci vodoprávních dozorů. Postup schvalování havarijního plánu - [odkaz](#)